

MALTA

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tal-11 ta' Novembru, 2003

Avviz Numru. 58/1999/1

Avv. Louis Bianchi ghan-nom u in rappreżentanza ta' Gasan Insurance Agency Limited, Tria l-Imsida, Gzira, u dan in rappreżentanza tal-kumpanija estera General Accident Fire & Life Assurance Corporation Plc. Kif surrogat fid-drittijiet tal-assigurat tieghu Norman Meli .

vs

George Spiteri .

Il-Qorti ,

Rat l-Avviz li permezz tieghu l-attur nomine talab lill-konvenut jghid ghaliex m'ghandux ikun ikkundannat ihallas is-somma totali ta' hames mija u erbgha u sebghin lira Maltin u erbgha u hamsin centezmu (Lm574.54), rappreżentanti danni kagunati mill-konvenut f'incident awtomobilistiku tas-sittax ta' Dicembru 1998, fil-limiti tal-Marsa, Malta, bejn il-vettura misjuqa mill-konvenut, Hilman Avenger, numru ta' registrazzoni KAV 016, u l-

karrozza Daihatsu Charade numru tar-registrazzjoni CAC 014 misjuqa minn Norman Meli u proprjeta' tal-assikurat tal-attur nomine, liema incident gara unikament tort tal-konvenut, minhabba traskuragni, imperizja u nuqqas ta' tharis tar-regolamenti tat-traffiku da parti tal-konvenut .

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tal-ewwel ta' Marzu, 1999, u bl-interessi mid-data tal-ittra ufficjali kontra tieghu . Bl-ingunzjoni gahs-subizzjoni .

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut li eccepixxa :

1. Illi d-domandi attrici huma nfondati fil-jedd u fil-fatt u dan peress illi l-incident msemmi fl-avviz gara unikament minhabba htija da partitas-sewwieq tal-vettura DAC 014 li naqas li jzomm a proper look out u saq b'negligenza u bi speed esagerat .

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt .

Rat in-noti ta' l-osservazzjonijiet rispettivi tal-kontendenti .

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza, inkluzi l-verbali tax-xhieda prodotti u l-affidavits u dokumenti ohra esebiti .

Ikkunsidrat :

Illi din il-kawza tittratta incident awtomobilistiku li sehh fil-*bypass* tal-Marsa, bejn karozza misjuqa minn Norman Meli, li kien assikurat ma' l-agenzija tad-ditta assikuratrici msemmija fl-Avviz u rapprezentata f'dawn l-atti mill-attur nomine u karozza ohra misjuqa mill-konvenut . L-attur nomine qed jitlob il-hlas ta' l-ammont indikat fl-istess Avviz bhala kumpens ghad-danni kagunati fil-vettura ta' l-imsemmi Norman Meli per konsegwenza ta' dik il-kollizzjoni . Huwa qed isostni li l-incident gara minhabba traskuragini, imperizja u nuqqas ta' tharis tar-regolamenti da parti tal-konvenut . Dan minn naha l-ohra jikkontendi illi l-incident gara unikament minhabba htija da parti ta' Meli li naqas li jzomm a *proper lookout* u saq b'negligenza u bi *speed* esagerat .

Dan l-incident sehh bejn zewg vetturi li kienu ghaddejjin mill-*bypass* imsemmija, t-tnejn gejjin minn naha tal-Hamrun u sejr in fid-direzzjoni tal-Marsa . Dan il-*bypass* fih zewg karreggjati f'kull direzzjoni¹ . Pero' bejn il-partijiet involuti fl-incident in kwistjoni hemm divergenza dwar kif sehh l-incident .

Norman Meli jsostni li z-zewg vetturi kienu mexjin bejn wiehed u iehor ras-imb-ras bil-vettura tieghu fil-karreggjata ta' gewwa u l-konvenut fuq il-lemin tieghu . Huwa jallega li hin minnhom il-konvenut ipprova jigi quddiemu sabiex jidhol fit-triq sekondarja fuq in-naha tax-xellug li taghti ghal Triq Dicembru XIII u sehhet il-habta .

Il-konvenut minn naha l-oħra jinsisti li hu kien ghaddej ukoll fuq il-*lane* tax-xellug tat-triq b'Meli warajh . L-intenzjoni tieghu kienet tassew li jkser lejn it-triq sekondarja msemmija biex imur il-Belt . Ghalhekk xeghel l-*indicator* (dan proprjament qalitu t-tfajla li kellu riekba fuq in-naha ta' wara tal-karozza) u beda jdur bil-mod lejn din it-triq . Fil-frattemp minghajr ma l-konvenut induna bih, peress illi hemmhekk it-triq titwessa fuq ix-xellug, Meli pprova jissorpassah minn gewwa, bil-konsegwenza li l-vettura tieghu kienet ser tintrass mal-hajt hu għafas il-brakes . Il-konvenut kif sema' dawn il-brakes u biex jevita l-incident kiser ghad-dritt biex ihalli aktar spazju ghal Meli . Imma dan, minhabba li *speed* li kien ghaddej bih xorta wahda laqat il-karozza tieghu .

Mill-okkorrenza relattiva ghal dan l-incident stradali jirrizulta illi lis-surgent li nvestiga l-kaz il-partijiet *a tempo vergine* tawh is-segweni verzonijiet :

1. Is-sewwieq tal-vettura CAC 014, u cioe' Norman Meli qallu illi :

"He was driving along Marsa By Pass coming from Hamrun By Pass . He was on the inner lane . The other car was on his right on the outer lane . All of a sudden and w/o any warning (indicators) car no. KAV 016 crossed

¹ Ara skizz relattiv esebit bhala dok. CC. 3. a fol. 31 tal-process

over to his side . He braked but still collided with KAV 016."

2. Is-sewwieq tal-vettura KAV 016, u cioe' dik misjuqa mill-konvenut, qallu illi :

"(He was) driving along Marsa By Pass, coming from the direction of Hamrun By Pass . He was on the inner lane . (The) other car (came) from behind him, from on his left . He switched his left hand side indicator to turn left towards 13th Dec. Rd. and the other car dashed into his car² .

Fuq l-istess okkorrenza jinghad illi bhala hsarat, il-vetturi kellhom rispettivament :

"Car No. CAC 014: Front Right mudguard and bumper ;

Car No. KAV 016: Left rear door and wheel arch" .

Il-hsarat fiz-zewg vetturi gew deksritti bhala "Slight"³ .

Mill-iskizz redatt mis-surgent jidher illi l-karozza CAC 014 halliet sett ta' *brakemarks* ta' 10.5 metri li jibdeu min-nofs tal-karreggjata ta' gewwa tal-Marsa Bypass ghal min ikun sejjer lejn Marsa Crossroads u jibqghu sejrin taht l-istess karozza li kienet kemm kemm qabdet it-triq sekondarja fuq ix-xellug . Il-karozza l-ohra KAV 016 tidher fil-gemb tax-xellug ta' l-istess *lane* ta' gewwa lil hinn minn fejn hemm ilsien li jifred din it-triq sekondarja mill-bqija tal-bypass . *Spot of impact* ma rrizultax⁴ .

Fil-kors tas-smiegh ta' din il-kawza, l-partijiet sostanzjalment irrepetew dawn il-verzjonijiet taghhom . L-unici xhieda okulari, u cioe' l-mara ta' Norman Meli u t-tfajla li kienet riekba fil-karozza tal-konvenut, ffit li xejn setghu jzidu nformazzjoni rileventi .

Wara li qieset il-provi kollha migjuba ghall-konsiderazzjoni taghha, il-Qorti hija tal-fehma illi l-verzjoni ta' Norman Meli

² ara okkorrenza relattiva Dok. CC 2 a fol. 29

³ a fol. 29

⁴ a fol. 31

hija aktar verosimili u x'aktarx tirrispekkja dak li attwalment wassal ghall-kollizzjoni mertu ta' din il-kawza . M'hemm l-ebda raguni ghaliex ghandu jigi emmnut il-konvenut li Meli pprova jissoprassah minn naha ta' gewwa u jaghmel manuvra daqstant perikoluza fi triq ewlenija u daqshekk traffikuza l-hinijet kollha tal-gurnata, ezattament kif huwa beda jikser minn quddiem il-karozza ta' Meli lejn ix-xellug biex jidhol fit-triq skondarja . Il-brakemarks imhollija mill-karozza ta' Meli juru illi huwa kien ghaddej regolarment fuq il-lane tieghu sakemm ma bediex japplika l-brakes, u ghamel hekk f'daqqa ghax imbaghad xi haga invadietlu l-karreggjata tieghu . L-istess tul ta' brakemarks jindikaw illi huwa lanqas ma kien ghaddej b'xi velocita' mhux konsentita fl-inhawi . Infatti skond it-tabella annessa mal-Highway Code jidher illi kellu velocita' ta' madwar 40 k.f.s. . Anke n-natura tad-daqqiet turi illi ma setghax kien hemm xi velocita' qawwija da parti ta' Meli .

Jidher ghalhekk illi kien il-konvenut li b'imprudenza u minghajr ma zamm *a proper lookout* ta' x'karozzi setghu kienu ghaddejjin warajh jew ma gembu, qabad u kiser ghax-xellug tieghu biex jidhol fil-lane ta' gewwa halli jkun possibbli ghalieh li jaqbad it-triq sekondarja fil-gemb tat-triq, u b'din il-manuvra ostakola l-karreggjata ta' l-assikurat ta' l-attur nomine li, minkejja l-isforzi tieghu biex jipprova jevita l-habta ma rnexxielux . Ma jiswa xejn illi huwa xeghel l-*indicators*, jekk tassew ghamel hekk, qabel beda jikser ghax-xellug tieghu, ghax kif tajjeb intqal mill-Qrati taghna :

*"M'huwiex bizzejjed li tixghel l-indicator . Dana m'huwiex xi brevett ta' immunita' . Imma kellu jassikura ruhu li l-messagg jasal ghand l-utenti l-ohra tat-triq u li fehmu l-messagg tieghu . Dana jaghmlu billi jhares fil-mirja ta' barra kif ukoll dawk tan-nofs u ma jkomplix bil-manuvra tieghu qabel ma jaccerta ruhu li dan jista' jaghmlu minghajr perikolu ghal haddiehor."*⁵

Jirrizulta ghalhekk illi Norman Meli ma kien bl-ebda mod traskurat fis-sewqan tieghu u li dan l-incident gara biss

⁵ Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Superjuri: Emanuel Galea et v. Paul Galea: 4.11.1997

konsegwenza tal-imprudenza u negligenza da parti tal-konvenut .

Pero' x'hin il-Qorti giet biex tara jekk l-attur nomine hux gustifikat jirreklama s-somma indikata fl-Avviz in line a ta' danni, ma setghet issib xejn fil-process tal-kawza dwar l-ispejjez involuti sabiex tissewwa l-vettura ta' l-assikurat ta' l-attur nomine . Ma gew esebiti ebda kontijiet jew *invoices* dwar dawn id-danni u lanqas gew ikkonfermati xi ammonti li verament thallsu sabiex isiru r-riparazzjonijiet mehtiega . Lanqas ma setghet issib ebda verbal fejn il-partijiet ikunu ftehm u illi s-sentenza ghandha tkun limitata ghar-responsabilita', kif soltu jigri meta ma jkunux dahlu fil-kwistjoni tal-likwidazzjoni tad-danni .

Ghal dawn il-motivi tiddecidi l-kawza billi, tiddikjara illi ghall-incident stradali mertu ta' din il-kawza jahti unikament il-konvenut . Madankollu billi l-attur nomine ma gab l-ebda prova dwar l-ispejjez li ntefqu sabiex issewwiet il-karozza ta' l-assikurat tieghu, ma tistghax tilqa' t-talba ghall-hlas tad-danni .

L-ispejjez tal-kawza, fic-cirkostanzi, ghandhom jigu ssoportati ugwalment bejn il-kontendenti .
S5899Pc

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----